Bölüm 2

Arapçada Fiiller (Aksâm-ı Seb‘a)

öğrenme çıktıları

1 Günlük Hayatımızda Arapça 2

1 Selamlaşmaya ilişkin ifadeler yoluyla farklı fiil çekimlerini kullanabilme

2 Arapçada Sülâsî Fiiller ve Türleri

2 Arapçadaki sülâsî (üç harften oluşan) fiil türlerini ayırt edebilme

3 Muzâri Fiil Çekimi (Şimdiki/Geniş Zaman)

3 Arapçada sülâsî fiil kalıplarını kullanarak Sâlim fiili şimdiki zaman kipiyle çekme becerisi elde edebilme

4 Bitişik Nesne Zamirleri (Mansûb Muttasıl Zamirler)

4 Arapça bitişik nesne zamirlerini ezberleme ve bunların kullanımlarını diyaloglarla pekiştirebilme

5 Mesleğin Ne?

5 Arapçada meslek isimlerini tanıma, meslek sorup, mesleğini söyleyebilme

Anahtar Sözcükler الكلمات المِفْتاحية: • Fiiller الأَفْعال • Aksâm-ı Seb‘a (yedi grup -fiil-) الأقسام السّبعة • Muzâri Fiil Çekimi تَصْريف الفِعْل المضارع • Mansub Muttasıl Zamirler ضَمائِر النصب المتصلة • Meslekler المِهَن

GİRİŞ

مُقَدّمَة

Bildiğiniz gibi bir iş, bir oluş bildiren sözcüklere fiil ya da yüklem diyoruz. Fiil ya da yüklem, hareket bildiren cümlelerin temel ögelerinden biridir. Bir dili öğrenirken, o dildeki fiil yapısı ve çekimi, ilk öğrenilmesi ve ezberlenmesi gereken konulardan biridir. Sizler de bu bölümde Arapçadaki temel fiil gruplarını tanıyacak ve bu gruplardan birine ilişkin fiil çekimlerini göreceksiniz.

Arapçada fiiller, en az üç harften oluşmaktadır. Üç harften oluşan fiillere, "üç harfli" anlamında "sülâsî" diyoruz. *Sülâsî* fiiller, yapısal özelliklerine göre yedi farklı ad altında kümelenirler. Bu yedi kümenin tümünü ifade etmek için *aksâm-ı seb'a* (yedi grup -fiil-) kavramı kullanılır. Fiilleri doğru olarak çekebilmek için her bir grubun çekimine ilişkin kuralları bilmek önemlidir. Sizler bu bölümde bir yandan sülâsî fiil türlerinin yapılarını kavrayacak, bunlardan *sâlim fiil*'in hem geniş zaman, hem de şimdiki zaman kipi anlamına gelen "muzâri" çekimini yapabileceksiniz. Ayrıca, fiillerin yer aldığı örnek cümleler vasıtasıyla iş, oluş ve hareket bildiren ifadeleri farklı zamirlerle kullanma becerisi elde edeceksiniz. Özne zamirlerinin yanı sıra bitişik nesne zamirlerini de kullanma becerisi kazanacaksınız.

Diğer yandan bu bölüm ile mesleğinizi söyleyebilme, birine mesleğini sorabilme ve Arapçadaki meslek isimlerini yerinde kullanabilme becerisi kazanmanız da amaçlandığından, bölümün ilerleyen kısımlarında buna yönelik yeteri miktarda diyalog ve alıştırma örneği bulacaksınız.

GÜNLÜK HAYATIMIZDA ARAPÇA 2

العَرَبِيَّة في حَياتِنا اليَوْمِيَّة ٢

Selamlaşma ve Tanışma   تَحِيَّة و تَعارُف

نور: مَرْحبًا يا أَحْمد ، كَيف حالُكَ؟

أحمد: أنا بخير شكراً و كَيفَ حالُكِ أَنْتِ؟

نور: أنا أيضًا بخير.

Nur: Merhaba Ahmet, nasılsın?

Ahmet: İyiyim, teşekkür ederim, sen nasılsın?

Nur: Ben de iyiyim.

البِنْت: أَذْهَبُ إِلى غُرْفَتي يا أُمّي.
الأُمّ: هَلْ دَرَسْتِ؟
البِنْت: نَعَم، دَرَسْتُ.
الأُمّ: تُصْبِحِينَ عَلى خَيْر.
البِنْت: و أَنْتِ مِن أَهْلِه.

Kız: Odama gidiyorum anneciğim.
Anne: Ders çalıştın mı?
Kız: Evet, çalıştım.
Anne: Allah rahatlık versin.
Kız: Sana da anne.

مُحَمَّد: أهلاً و سَهْلاً.
سَلِيم: أَهْلاً و مَرْحَبًا بِك.
محمد: ما اسْمُكَ؟
سليم: إِسْمي سليم وما اسْمُكَ أَنتَ؟
محمد: إِسمي مُحَمَّد. أَنا طالِب. هَلْ أَنْتَ طالِب أَيْضًا؟
سلِيم: نَعم، أَنا طالب أَيْضًا.
مُحمّد: ما اسْمُها؟
سليم: إِسْمُها زينب. هي طالبَة أيضًا.
محمد: ما اسْمُه؟
سليم: إِسْمُه كريم. هو مُعَلّم.
مُحمّد: تَشَرَّفْتُ بِمعْرِفَتِكُم.
سَلِيم: و نَحنُ تَشَرَّفْنا أَيْضًا.

Muhammet: Hoş geldin.
Selim: Hoş bulduk, merhaba.
Muhammet: İsmin ne?
Selim: İsmim Selim, ya senin?
Muhammet: İsmim Muhammet, öğrenciyim. Sen de öğrenci misin?
Selim: Evet, ben de öğrenciyim.
Muhammet: Onun (kadın) ismi ne?
Selim: O, Zeynep, o da öğrenci.
Muhammet: Onun (erkek) ismi ne?
Selim: Onun ismi Kerîm. O, öğretmen.
Muhammet: Sizinle tanıştığıma memnun oldum.
Selim: Biz de memnun olduk.

Öğrenme Çıktısı

1 Selamlaşmaya ilişkin ifadeler yoluyla farklı fiil çekimlerini kullanabilme

Araştır/ Tekrarla 1	İlişkilendir/ Karşılaştır	Anlat/ Paylaş
Yukarıda geçen selamlaşma kalıplarını tekrar ediniz. Defterinize selamlaşma ve tanışma ifadelerini içeren kısa bir diyalog yazınız.	"Allah rahatlık versin" ifadesinin birinci bölümde ve bu bölümdeki kullanımını karşılaştırınız.	Arapça selamlaşma ve tanışma ifadelerini kullanarak arkadaşlarınızla kısa diyaloglar oluşturunuz.

DİLBİLGİSİ : ARAPÇADA SÜLÂSİ FİİLLER

القواعد: الأَفْعال الثُّلاثية

Arapçada fiiller, en az üç harften oluşmaktadır. Üç harften oluşan fiillere, "üç harfli" anlamında "sülâsî" diyoruz. *Sülâsî* fiiller, yapısal özelliklerine göre yedi farklı ad altında kümelenirler. Bu yedi kümenin tümünü ifade etmek için *aksâm-ı seb'a* (yedi grup -fiil-) kavramı kullanılır. Üç harfli fiillere bir, iki ya da üç harf eklemek suretiyle yeni fiiller elde edilir. Bu tür fiillere ise, "sülâsî fiile harf eklenerek elde edilmiş" anlamında "sülâsî mezîd" fiil denir. Eklenen harfle birlikte sülâsî fiilin anlamı da değişir. Üç harften oluşan fiil, "herhangi bir ek harfi yok" anlamında "mücerred" nitelemesi ile birlikte "sülâsî mücerred" biçiminde de kullanılmaktadır.

Türkçede de kullanageldiğimiz fiil kelimesi, esasen Arapçadır ve **fâ**, **'ayn** ve **lâm** (**فعل**) harflerinden oluşmaktadır.

Fiil kelimesinin ilk harfi olan **fâ** harfi, üç harften oluşan bütün fiillerin ilk harflerini sembolize eder ve bütün sülâsî fiillerin ilk harfi **fâu'l-fi'l** (**fi'l** kelimesinin **fâ**'sı) kavramı ile adlandırılır. Örneğin كَتَبَ fiilinde **fâu'l-fi'l ك** harfi; شَرِبَ fiilinde **fâu'l-fi'l ش** harfidir.

Fiil kelimesinin ikinci harfi olan **'ayn** harfi, üç harften oluşan bütün fiillerin ikinci harfini sembolize eder ve sülâsî fiillerin ikinci harfi **'aynu'l-fi'l** (**fi'l** kelimesinin '**ayn**'ı) kavramı ile adlandırılır. Örneğin كَتَبَ fiilinde **'aynu'l-fi'l ت** harfi; شَرِبَ fiilinde **'aynu'l-fi'l ر** harfidir.

Fiil kelimesinin üçüncü, yani son harfi olan **lâm** harfi, üç harften oluşan bütün fiillerin üçüncü, yani son harflerini sembolize eder ve bütün sülâsî fiillerin üçüncü, yani son harfi **lâmu'l-fi'l** (**fi'l** kelimesinin **lâm**'ı) kavramı ile adlandırılır. Örneğin كَتَبَ fiilinde **lâmu'l-fi'l ب** harfi; جَلَسَ fiilinde **lâmu'l-fi'l س** harfidir.

Bu kitabımızda sadece sülâsî mücerred fiiller ele alınacak olup, mezîd fiiller konusu bir sonraki kitapta yer bulacaktır.

Aksâm-ı Seb'a (الأقسام السبعة)

Sülâsî fiiller, yapısal özelliklerine göre yedi farklı ad altında kümelenirler. Bu yedi kümenin tümünü ifade etmek için *aksâm-ı seb'a* (yedi grup -fiil-) kavramı kullanılır. Sülâsî fiiller önce yapılarında illetli harf (yani ا - و - ي) bulundurup bulundurmamalarına göre ikiye ayrılır:

1. **Sahîh Fiiller:** Yapısında illetli harf bulundurmayan fiiller.
2. **Mu'tell Fiiller:** Yapısında illetli harf bulunduran fiiller.

I. Sahih Fiiller: Kendi içinde biçimlerine göre üç gruba ayrılır:

Sahîh Fiiller
• Sâlim Fiiller
• Muda"af Fiiller
• Mehmûz Fiiller

1. **Sâlim Fiil:** Yapısında hemze veya şedde bulunmayan sahîh fiillerdir.
   كَتَبَ yazdı/ شَرِبَ içti / جَلَسَ oturdu gibi.
2. **Mudâ"af Fiil:** Yapısında şedde bulunan sahîh fiillerdir.
   مَدَّ uzattı / فَرَّ kaçtı / شَدَّ çekti gibi.
3. **Mehmûz Fiil:** Yapısında hemze bulunan fiillerdir. Hemzenin fiilin başında, ortasında veya sonunda oluşuna göre mehmûz fiiller üçe ayrılır:
   - **Mehmûzu'l-Fâ:** İlk harfi, yani **fâu'l-fi'l**'i hemzeli olan fiillerdir.
     أَكَلَ (*ekele*) yedi / أَمَرَ (*emera*) emretti
   - **Mehmûzu'l 'Ayn:** Orta harfi, yani ikinci harfi, yani **'aynu'l-fi'l**'i hemzeli olan fiillerdir.
     سَأَلَ (*se'ele*) sordu / سَئِمَ (*se'ime*) bıktı
   - **Mehmûzu'l-Lâm:** Son harfi, yani **lâmu'l-fi'l**'i hemzeli olan fiillerdir.
     قَرَأَ (*kara'e*) okudu / بَرَأَ (*bera'e*) yarattı gibi.

II. Mu'tell Fiiller: Yapısında illetli harf bulunan fiillere mu'tell fiiller denir. Mu'tell fiiller dörde ayrılır.

Mu'tell Fiiller
• Misâl Fiiller
• Ecvef Fiiller
• Nâkıs Fiiller
• Lefîf Fiiller

1. **Misal Fiil:** İlk harfi, yani **fâu'l-fi'l**'i illetli olan fiillere misal fiiller denir. Misal fiiller bu illetli harfin vav **(و)** ya da ye **(ي)** oluşuna göre ikiye ayrılır:
   - **Misâl-i Vâvî:** İlletli harfi *vâv* olan misâl fiillerdir.
     وَجَدَ (*vecede*) buldu / وَصَلَ (*vasale*) vardı, ulaştı / وَقَفَ (*vakafe*) durdu
   - **Misâl-i Yâ'î:** İlletli harfi *ye* olan misal fiillerdir.
     يَسُرَ (*yesura*) kolaylaştı / يَنَعَ (*yene'a*) olgunlaştı gibi.
2. **Ecvef Fiil:** Orta harfi, yani **'aynu'l-fi'l**'i illetli olan fiillere ecvef fiiller denir. Ecvef fiiller bu illetli harfin *vav* ya da *ye* oluşuna göre ikiye ayrılır. Ortada bulunan ve zorunlu olarak *elif* görünen (nedeni *ecvef* fiiller işlenirken anlatılacaktır) illetli harfin aslı *vâv* ise bu tür fiile ***ecvef-i vâvî***; ortada bulunan ve zorunlu olarak *elif* görünen illetli harfin aslı *ye* ise bu tür fiile ***ecvef-i yâ'i*** adı verilir.
   - **Ecvef-i Vâvî:**
     صَامَ (*sâme*) oruç tuttu / قَامَ (*kâme*) kalktı   صَامَ = صَوَمَ   قَامَ = قَوَمَ
   - **Ecvef-i Yâ'î:**
     سَالَ (*sâle*) aktı / بَاعَ (*bâ'a*) sattı gibi.   سَالَ = سَيَلَ   بَاعَ = بَيَعَ

3. **Nâkıs Fiil:** Son harfi, yani **lâmu'l-fi'l**'i illetli olan fiillere nâkıs fiiller denir. Nâkıs fiiller, *elif-i memdûde* veya *elif-i maksûre* olarak görünen bu illetli harfin aslının *vav* ya da *ye* oluşuna göre ikiye ayrılır. Sonda bulunan illetli harfin aslı *vâv* ise ***nâkıs-ı vâvî***, *ye* ise ***nâkıs-ı yâ'î*** adı verilir.
   - **Nâkıs-ı Vâvî:**

     دَعَا (*de'â*) çağırdı
   - **Nâkıs-ı Yâ'î:**

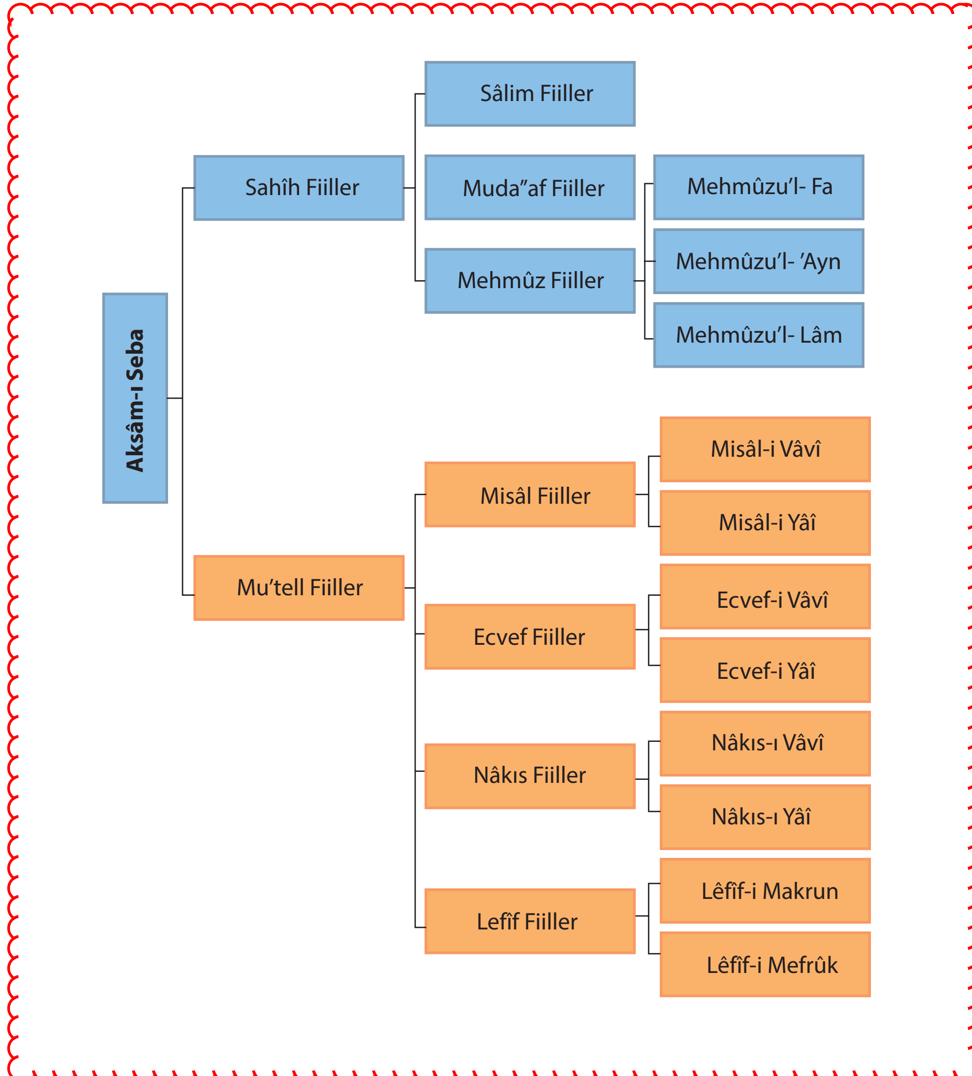
     رَمَى (*remâ*) fırlattı, attı gibi.

4. **Lefîf Fiiller:** Yapısında iki tane illetli harf bulunduran fiillerdir. Lefîf fiiller bu illetli harflerin bulundukları yere göre ikiye ayrılır. İlk ve son harfi illetli ise ***Lefîf Mefrûk,*** yani araları açık olan *lefîf*; illetli harfler yan yana ise ***Lefîf Makrûn,*** yani bitişik *lefîf* adı verilir.
   - **Lefîf Mefrûk:**

     وَفَى (*vefâ*) vefalı oldu
   - **Lefîf Makrûn:**

     رَوَى (*revâ*) rivayet etti, anlattı gibi.

Sülâsî fiillerin *sahîh* ve *mu'tell* çeşitlerinden oluşan bu yedi türüne birden *aksâm-ı seb'a* (الأقسام السبعة) adı verilir.

Sahîh Fiiller:

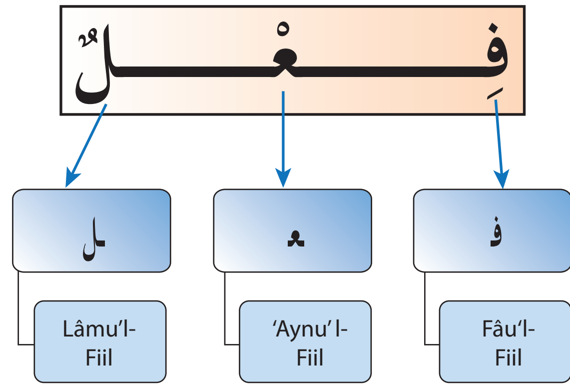
1. **Sâlim Fiil:**

Sâlim fiilin, yapısında hemze ve şedde bulunmayan sahîh fiil olduğunu görmüş ve birinci bölümde bu gruba ait bir fiil olan كَتَبَ fiilinin *mâzî* (di'li geçmiş zaman kipi) çekimini öğrenmiştik. Şimdi ise sâlim bir fiilin muzâri çekimini inceleyeceğiz.

Muzâri kelimesi, Türkçedeki hem geniş zaman, hem de şimdiki zaman kipi yerinde kullanılan bir kavramdır. Bu yapıdaki fiilin hangi zaman kipine ait olduğu, genellikle beraberinde kullanılan zaman zarfları vasıtasıyla anlaşılır.

Mâzî bir sülâsî fiil, başına يـ (ye) harfi getirilerek *muzâri*'ye (geniş zaman veya şimdiki zaman formuna) çevrilir. *Mâzî* fiilin başına gelen bu يَ (ye) harfine **"muzâraat yâ'sı"** denir.

Arapçada fiillerle ilgili adlandırmalarda **(فعل)** kelimesinden türetilen kimi kavramları görmüştük. Sadece fiiller için değil, fiilden isim türetmede de **(فعل)** kelimesi kullanılarak kalıplar (formlar, vezinler) türetilir. Bu sözcüğün harf isimlerinden hareketle bütün sülâsî fiillerin ilk harfine ***fâu'l-fiil***, ikinci (orta) harfine ***'aynu'l-fiil***, son harfine ise ***lâmu'l-fiil*** adı verildiğini bir kez daha hatırlayalım:

Arapçada bütün sülâsî fiillerin mâzî ve muzâri yapıları birlikte incelenip değerlendirildiğinde, bunların mâzî ve muzâri formda altı farklı kalıptan ibaret olduğu görülmüştür. Bu farklılık, aşağıdaki tabloda da açıkça görüleceği üzere, mâzî ve muzâri yapılarda **'aynu'l-fiil**'in harekesinin değişiyor olmasından kaynaklanmaktadır. Gerek baştaki muzâraat harfinin harekesi, gerekse **fâu'l-fiil** ile **lâmu'l-fiil**'lerin harekeleri fiilden fiile herhangi bir değişim göstermez. Aşağıdaki tablo incelendiğinde, 1., 2. ve 3. kalıptaki fiilerde mâzî formlar hep aynıdır. Bütün harfler *fetha* ile harekelidir. Bu üç grup fiil, mâzî yapıları aynı olmakla birlikte, muzâri yapılarında **'aynu'l-fiil**'in harekelerinin *damme, kesra* ve *fetha* olmasıyla ayrışmaktadırlar. 4., 5. ve 6. kalıptaki fiiller hem mâzî hem de muzâri yapılarında **'aynu'l-fiil**'in harekesinin farklılaşmasıyla ayrışmaktadırlar.

Bu kalıplara ilişkin tablo şöyledir:

Muzâri	Mâzî	Kalıp
يَفْعُلُ	فَعَلَ	Birinci kalıp
يَفْعِلُ	فَعَلَ	İkinci kalıp
يَفْعَلُ	فَعَلَ	Üçüncü kalıp
يَفْعَلُ	فَعِلَ	Dördüncü kalıp
يَفْعُلُ	فَعُلَ	Beşinci kalıp
يَفْعِلُ	فَعِلَ	Altıncı kalıp

dikkat

Bu tabloya göre fiillerin birinci, ikinci ve üçüncü kalıplarının mâzî (geçmiş zaman) formunda her hangi bir değişikliğe uğramadığına dikkat ediniz. Aynı şekilde muzâri formunda da fiilin ilk iki ve son harflerinin harekeleri aynıdır.

Mâzî ve muzâri fiillerin kalıplara göre harekelerindeki değişikliklerin sadece 'aynu'l-fiil'in harekelerinde olduğuna dikkat ediniz. Değişiklik yapılan 'aynu'l-fiil'in harekeleri kırmızı ile gösterilmiştir.

Bu kalıplar fiillerin okunuş hatalarını önlemek amacıyla sonradan oluşturulmuşlardır. Bu kalıpları kolay ezberlemek açısından orta harflerdeki değişimi bilmemiz yeterli olacaktır. Yani aşağıdaki tablo ile olduğu gibi ezberlememiz de mümkün ve daha kolaydır.

	Muzâri'de 'Aynu'l-Fiil	Mâzî'de 'Aynu'l Fiil	Kalıp
كَتَبَ – يَكْتُبُ	Damme	Fetha	1
جَلَسَ – يَجْلِسُ	Kesra	Fetha	2
فَتَحَ – يَفْتَحُ	Fetha	Fetha	3
عَلِمَ – يَعْلَمُ	Fetha	Kesra	4
حَسُنَ – يَحْسُنُ	Damme	Damme	5
حَسِبَ – يَحْسِبُ	Kesra	Kesra	6

Kalıpları öğrendikten sonra, sülâsî bir fiilin mâzîsi harekesiz olarak yazılıp kalıbı söylendiğinde, artık o fiilin mâzî ve muzâri formu doğru olarak telaffuz edilebilmelidir.

Birinci kalıptan itibaren **'aynu'l-fiil**'in harekeleri dikkate alınarak oluşturulmuş olan aşağıdaki tekerleme, farklı bir ezberleme metodu olarak işe yarayabilir:
Fetha damme, fetha kesra, fethatân (fethatân: iki fetha, yani fetha fetha),
Kesra fetha, damme damme, kesretân (kesretân: iki kesra, yani kesra kesra).

Öğrenme Çıktısı

2 Arapçadaki sülâsî (üç harften oluşan) fiil türlerini ayırt edebilme

Araştır/ Tekrarla 2

Sülâsi fiillerin mâzi-muzâri formlarını gösteren tabloyu ve örnek fiillerin olduğu tabloyu defterinize yazarak tekrar ediniz.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Kur'ân-ı Kerîm'den sahîh ve illetli fiiller bulunuz. Bu fiillerin türlerini tespit etmeye çalışınız.

Anlat/ Paylaş

Arapça öğrenen arkadaşlarınızla, yukarıdaki fiilleri okuyarak kaçıncı kalıp olduğunu birbirinize sorunuz.

MUZÂRİ FİİL ÇEKİMİ (ŞİMDİKİ/GENİŞ ZAMAN)

تَصْرِيف الفِعْل المضارِع

Mâzi bir fiil muzâriye çevrilirken yukarıda verilen kalıplardan hangisine aitse o kalıba göre muzâri formuna sokulur. Örneğin (كتب :yazdı) fiili birinci kalıptandır. Birinci kalıbın **'aynu'l-fiil'**i mâzîde fetha, muzâri'de dammedir. Dolayısıyla bu fiilin mâzîsi (فَعَلَ) كَتَبَ , muzârisi ise (يَفْعُلُ), يَكْتُبُ (yazıyor, yazar) şeklinde olacaktır.

Muzâri Bir Fiilin Örnek Çekim Tablosu (كَتَبَ: yazdı, 1. kalıp)

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Müfred)			
هُمْ يَكْتُبُونَ Onlar yazıyorlar, yazarlar	هُمَا يَكْتُبَانِ O ikisi yazıyor, yazar	هُوَ يَكْتُبُ O yazıyor, yazar	Eril (muzekker)	Gâib	Üçüncü şahıs
هُنَّ يَكْتُبْنَ Onlar yazıyorlar, yazarlar	هُمَا تَكْتُبَانِ O ikisi yazıyor, yazar	هِيَ تَكْتُبُ O yazıyor, yazar	Dişil (muennes)	Gâibe	
أَنْتُمْ تَكْتُبُونَ Sizler yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتُمَا تَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتَ تَكْتُبُ Sen yazıyorsun, yazarsın	Eril (muzekker)	Muhâtab	İkinci şahıs
أَنْتُنَّ تَكْتُبْنَ Sizler yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتُمَا تَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتِ تَكْتُبِينَ Sen yazıyorsun, yazarsın	Dişil (muennes)	Muhâtaba	
نَحْنُ نَكْتُبُ Biz yazıyoruz, yazarız		أَنَا أَكْتُبُ Ben yazıyorum, yazarım	Eril-Dişil (muzekker-muennes)	Mutekellim	Birinci şahıs

dikkat

! Arapçada Muzâri fiil hem şimdiki zaman, hem de geniş zaman anlamını karşılamaktadır.

! İkil formda üçüncü şahıs çekiminde يَكْتُبَانِ şeklinin, ikiller sütununda yukarıdan aşağı doğru bakıldığında diğer ikil formlarda da bir harf dışında aynı olmasına dikkat ediniz. Sadece baştaki muzâraat harfinde bir değişim gözlenmektedir. Diğer ikil formlar تَكْتُبَانِ şeklindedir. Aynı harf değişimi هُنَّ , أنتُنَّ ve هم , أنتم şahıslarına ait muzâri fiiller arasında da vardır. Bu bilgiler, fiil çekimini daha kolay ezberlemenize katkı sağlayacaktır.

Mâzî bir fiili şimdiki zamana çevrirken fiilin başına bazı şahıslarda *ye*, bazılarında ise *te*, *elif* ve *nun* gibi harflerin getirilmiş olduğunu fark ediniz. "ي ,ت ,أ ,ن" den oluşan bu harfler, أَنَيْتُ kelimesinde bir araya getirilmiş olup, tümüne *muzâraat harfleri* adı verilir. Aşağıda ikinci kalıptan olan جَلَسَ (oturdu) fiilinin de muzâri formda çekimi örneklendirilmiştir.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)			
هُمْ يَجْلِسونَ	هُما يَجْلِسانِ	هُوَ يَجْلِسُ	Eril (muzekker)	Gâib	Üçüncü şahıs
هُنَّ يَجْلِسْنَ	هُما تَجْلِسانِ	هِيَ تَجْلِسُ	Dişil (muennes)	Gâibe	
أَنْتُمْ تَجْلِسونَ	أَنْتُما تَجْلِسانِ	أَنْتَ تَجْلِسُ	Eril (muzekker)	Muhâtab	İkinci şahıs
أَنْتُنَّ تَجْلِسْنَ	أَنْتُما تَجْلِسانِ	أَنْتِ تَجْلِسِينَ	Dişil (muennes)	Muhâtaba	
نَحْنُ نَجْلِسُ		أَنا أَجْلِسُ	Eril-Dişil (muzekker-muennes)	Mutekellim	Birinci şahıs

Öğrenme Çıktısı

3 Arapçada sülâsî fiil kalıplarını kullanarak Sâlim fiili şimdiki zaman kipiyle çekme becerisi elde edebilme

Araştır/ Tekrarla 3

كَتَبَ Fiilinin muzâri çekimini defterlerinize üç defa yazınız ve ezberleyiniz.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Muzâri fiil çekim tablosunu, birinci bölümdeki mâzi fiil çekimi tablosu ile karşılaştırınız. Farklara dikkat ediniz.

Anlat/ Paylaş

Arapça öğrenen bir arkadaşınızla muzâri fiil çekimi yapınız. Seçtiğiniz fiili, birbirinize sorduğunuz zamirlere uygun formlarda çekiniz.

BİTİŞİK NESNE ZAMİRLERİ (MANSÛB MUTTASIL ZAMİRLER)

ضَمائِرِ النصب المتصلة

Bu zamirler, her ne kadar “nesne zamirleri” olarak adlandırılsalar da, fiil yanı sıra isme de bitişebilmektedirler. İsme bitiştikleri zaman tamlayan, fiile bitiştikleri zaman ise nesne konumunda olurlar. Buna dair ayrıntılara isim tamlaması ve nesne konuları anlatılırken değinilecektir. Şimdi bu zamirleri sadece anlamları yönüyle görelim:

Çoğul (Cemi’)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)			
هُمْ onları, onların	هُمَا o ikisini, o ikisinin	هُ onu, onun	Eril (muzekker)	Gâib	Üçüncü şahıs
هُنَّ onları, onların	هُمَا o ikisini, o ikisinin	ها onu, onun	Dişil (muenneş)	Gâibe	
كُمْ sizleri, sizlerin	كُمَا siz ikinizi, siz ikinizin	كَ seni, senin	Eril (muzekker)	Muhâtab	İkinci şahıs
كُنَّ sizleri, sizlerin	كُمَا siz ikinizi, siz ikinizin	كِ seni, senin	Dişil (muenneş)	Muhâtaba	
نَا bizi, bizim		ي beni, benim	Eril-Dişil (muzekker-muenneş)	Mutekellim	Birinci şahıs

Bu zamirlerin ismin sonuna geldiği aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

Örnek:

ism + ke = *is-mu-ke* اسم– كَ : اِسْمُكَ ismin

ism +hum = *is-mu-hum* اسم - هم : اِسْمُهُمْ isimleri

dikkat

! Birinci tekil şahıs zamiri, kendisinden önceki sesi –î biçiminde uzattığından, bitiştiği harfin gerçek harekesi görünmez.

ism + î = *is-mî* اسم–ي : اسمي ismim

! Üçüncü tekil şahıs zamiri *hû* (ه)’nun uzun mu, yoksa kısa mı okunacağı, bitiştiği heceye bağlı olarak değişir. Uzun heceye bitişmişse, kısa okunur (örnek: *min-hu*, *an-hu*); kısa heceden sonra ise uzun okunur (örnek: *ketebe-hû*, *le-hû*, *kalemu-hû*).

Öğrenme Çıktısı

4 Arapça bitişik nesne zamirlerini ezberleme ve bunların kullanımlarını diyaloglarla pekiştirebilme

Araştır/ Tekrarla 4

Bitişik nesne zamirlerini 5 kez defterlerinize yazınız ve ezberleyiniz.

كِتاب kelimesine bitişik nesne zamirlerini eklemek suretiyle defterinize yazınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Kur'ân-ı Kerîm'in "Bakara Suresi" 285. ayet-i kerimesinde geçen bitişik zamirleri inceleyiniz.

Anlat/ Paylaş

Arapça öğrenen bir arkadaşınızla karşılıklı olarak "dede" ve "nine" kelimelerine bitişik nesne zamirlerini ekleyerek konuyu tekrarlayınız.

MESLEĞİN NE? ما مهنَتُك؟

ما مِهْنَتُكَ؟, mesleğin ne? sorusunda da bitişik nesne zamiri kullanılmış olduğunu görüyorsunuz. Aşağıdaki tabloda meslek ile ilgili yöneltilen soruları ve verilen cevapları, kullanılmış olan özne zamirleri ve nesne zamirleri açısından inceleyiniz.

Ben öğretmenim.	أَنا مُعَلِّم.	ما مِهْنَتُكَ؟
Ben (kadın) öğretmenim.	أَنا مُعَلِّمَة.	ما مِهْنَتُكِ؟
Ben mühendisim.	أنا مُهَنْدِس.	ما مِهْنَتُكَ؟
Ben (kadın) mühendisim.	أنا مُهَنْدِسَة.	ما مِهْنَتُكِ؟
Ben hemşireyim.	أَنا مُمَرِّض.	ما مِهْنَتُكَ؟
Ben (kadın) hemşireyim.	أنا مُمَرِّضَة.	ما مهنتكِ؟
O doktordur.	هُوَ طَبِيب.	ما مِهْنَتُهُ؟
O (kadın) doktordur.	هي طَبِيبَة.	ما مِهْنَتها؟
O polistir.	هُوَ شُرْطِيّ.	ما مِهْنَته؟
O (kadın) polistir.	هِيَ شُرْطِيَّة.	ما مِهْنَتُها؟
O memurdur.	هُوَ مُوَظَّف.	ما مِهْنَته؟
O (kadın) memurdur.	هِيَ مُوَظَّفَة.	ما مِهْنَتُها؟

مَرْحَبًا.أَنا زَيْنَب. أنا مُهَندِسَة.
Merhaba. Ben Zeynep. Mühendisim.

ما مِهْنَتُها؟
Mesleği nedir?
هِي مُهَنْدِسَة.
O bir mühendis.

ما اسْمُها؟
Onun ismi nedir?
إِسْمُها زَيْنَب.
Onun ismi Zeynep.

مَرْحَبًا. أَنا عَلِيّ. أنا مُهَندِس.
Merhaba. Ben Ali. Mühendisim.

ما مِهْنَتُه؟
Mesleği nedir?
هُوَ مُهَنْدِس.
O bir mühendis.

ما اسْمُهُ؟
Onun ismi nedir?
إِسْمُه عَلِيّ.
Onun ismi Ali.

مَرْحَبًا. أنا عائِشة. أنا شُرْطِيّة.
Merhaba. Ben Ayşe. Polisim.

ما مِهْنَتُها؟
Mesleği nedir?
هِي شُرْطِيَّة.
O bir polis.

ما اسْمُها؟
Onun ismi nedir?
إِسْمُها عائِشة.
Onun ismi Ayşe.

مَرْحَبًا. أَنا أَحْمَد. أنا شُرْطِيّ.
Merhaba. Ben Ahmet. Polisim.

ما مِهْنَتُه؟
Mesleği nedir?
هُوَ شُرْطِيّ.
O bir polis.

ما اسْمُهُ؟
Onun ismi nedir?
إِسْمُه أَحْمَد.
Onun ismi Ahmet.

Bir Diyalog

Leyla: Bugün nasılsın?
Hasta: Elhamdulillah iyiyim. Senin ismin ne?
Leyla: İsmim Leyla.
Hasta: Nerelisin?
Leyla: Ürdünlüyüm.
Hasta: Doktor musun Leyla?
Leyla: Hayır. Hemşireyim.

حوار

لَيْلَى: كَيْفَ حَالُكِ اليَوْم؟
المَرِيضَة: أنا بِخَيْر الحمد لله. ما اسمُكِ؟
لَيْلَى: اِسْمِي لَيْلَى.
المَرِيضَة: مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟
لَيْلَى: أنَا مِنَ الأُرْدُن.
المَرِيضَة: هَلْ أنْتِ طَبِيبَة يا لَيْلى؟
لَيْلَى: لا. أنَا مُمَرِّضَة.

ما اسْمُها؟
Onun adı nedir?

اِسْمُها لَيْلى.
Onu adı Leyla.

ما جِنْسِيَّتُها؟
Uyruğu nedir?

هِي أُرْدُنِيَّة.
O, Ürdünlü.

ما مِهْنَتُها؟
Mesleği nedir?

هِي مُمَرِّضَة.
O hemşire.

Öğrenme Çıktısı

5 Arapçada meslek isimlerini tanıma, meslek sorup, mesleğini söyleyebilme

Araştır/ Tekrarla 5

"Ben, Sen, O" zamirlerini ve meslek isimlerini kullanarak defterinize cümleler yazınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Meslek isimlerinin eril ve dişil oluşunu birinci bölümde anlatılan eril-dişil konusu ile ilişkilendiriniz.

Anlat/ Paylaş

Arapça öğrenen bir arkadaşınızla yukarıdaki meslekleri karşılıklı olarak tekrar ediniz. Söz gelimi;

هِي طَبيبة – هُوَ طَبيب

alıştırmalar

التَدْريبات

1- Aşağıdaki fiilleri verilen kalıplarına göre muzâri forma çeviriniz.

1. ذَهَبَ (gitti) fiili üçüncü kalıptandır: يَذْهَبُ
2. جَلَسَ (oturdu) fiili ikinci kalıptandır: يَجْلِسُ
3. دَخَلَ (girdi) fiili birinci kalıptandır: ....
4. خَرَجَ (çıktı) fiili birinci kalıptandır: ....
5. شَرِبَ (içti) fiili dördüncü kalıptandır: ....
6. حَسُنَ (güzelleşti) fiili beşinci kalıptandır: ....
7. حَسِبَ (sandı) fiili altıncı kalıptandır: ....
8. عَلِمَ (bildi) fiili dördüncü kalıptandır: ....
9. فَتَحَ (açtı) fiili üçüncü kalıptandır: ....
10. كَبُرَ (büyüdü) fiili beşinci kalıptandır: ....
11. سَمِعَ (işitti) fiili dördüncü kalıptandır: ....
12. جَعَلَ (yaptı) fiili üçüncü kalıptandır: ....
13. نَزَلَ (yağdı; indi) fiili ikinci kalıptandır: ....
14. نَظَرَ (baktı) fiili birinci kalıptandır: ....
15. فَهِمَ (anladı) fiili dördüncü kalıptandır: ....

2- A. Aşağıdaki muzârî fiil çekiminde yer alan boşlukları doldurunuz.

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)
هُمْ يَشْرَبونَ	…………	هُوَ يَشْرَبُ
…………	هُما تَشْرَبانِ	…………
…………	…………	…………
أَنْتُنَّ تَشْرَبْنَ	…………	أَنْتِ تَشْرَبينَ
…………		أنا أَشْرَبُ

B. Aşağıdaki fiilleri örnekteki gibi zamirlere uygun bir şekilde çekiniz.

هُوَ يَكْتُبُ	هُمْ يَكْتُبُونَ	هِيَ تَكْتُبُ	أَنْتِ تَكْتُبِينَ
هُوَ يَجْلِسُ	هما	هُنَّ	أنا ....
هُوَ يَدْرُسُ	هِيَ	أَنْتُمْ	نَحْنُ ....
هُوَ يَسْمَعُ	أَنْتُما	هُمْ	أَنْتَ ....
هُوَ يَفْهَمُ	أَنْتُنَّ	نَحْنُ	هُما ....
هُوَ يَشْرَبُ	أَنْتَ	أنا	هُنَّ ....
هُوَ يَكْبُرُ	نَحْنُ	هِيَ	أَنْتُنَّ ....
هُوَ يَعْلَمُ	أَنْتُمْ	هُمْ	أَنْتِ ....
هُوَ يَدْخُلُ	هُنَّ	أَنْتَ	نَحْنُ ....

3- Bitişik nesne zamirlerinin tümünü (قَلَم) kelimesine bitiştirerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
		قَلَمُهُ Onun kalemi	Gâib (muzekker/eril)
			Gâibe (muennes/dişil)
			Muhâtab (muzekker/eril)
			Muhâtaba (muennes/dişil)
			Mutekellim (muzekker/eril) (muennes/dişil)

4- Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri örneklerdeki gibi tamamlayınız.

Ben polisim.	أَنا شُرْطِي.	ما مِهْنَتُكَ؟
O doktordur.	هِيَ طَبيبَة.	ما مِهْنَتُها؟
O hemşiredir.	....	ما مِهْنَتُها؟
Ben öğretmenim.	....	ما مِهْنَتُكِ؟
O memurdur.	....	ما مِهْنَتُه؟
Ben mühendisim.	....	ما مِهْنَتُكَ؟
O öğrencidir.	....	ما مِهْنَتُها؟
Ben memurum.	....	ما مِهْنَتُكِ؟

5- Aşağıdaki cümleleri okuyunuz ve boşluğa yazınız.

عَلِيّ مُوَظّف. زَوجتُه مُعَلّمَة. اسْمُها زينب. بِنْتُهُما نور. هي مُمَرّضَة. وَ ابْنُهُما أحْمَد. هُوَ شُرْطِيّ. أَحْمَد يَذهَبُ و نور تَذْهَبُ.

–أَيْنَ تَذْهَبُ يَا أحْمَد؟ أينَ تَذْهَبِين يا نور؟

–نَحْنُ نَذْهَبُ إِلَى السُّوق.

جَدُّهُما يَجْلِسُ و جَدَّتُهُما تَطْبُخُ. عائِلَتهُم سَعِيدَة.

....

....

....

....

....

Ali memurdur. Eşi öğretmendir. İsmi Zeynep'tir. İkisinin kızları Nur'dur. O hemşiredir. Oğulları Ahmet'tir. O polistir. Ahmet gidiyor ve Nur gidiyor.

–Nereye gidiyorsun Ahmet? Nereye gidiyorsun Nur?

– Biz çarşıya gidiyoruz.

İkisinin dedesi (dedeleri) oturuyor, nineleri yemek pişiriyor. Onların ailesi mutludur.

1
Selamlaşmaya ilişkin ifadeler yoluyla farklı fiil çekimlerini kullanabilme
Günlük Hayatımızda Arapça 2
Arapça selamlaşma ve tanışma ifadeleri diyaloglarla pekiştirilmiştir.
2
Arapçadaki sülâsî (üç harften oluşan) fiil türlerini ayırt edebilme
Arapçada Sülâsî Fiiller ve Türleri
Sülâsî fiiller, yapısal özelliklerine göre yedi farklı ad altında kümelenirler. Bu yedi kümenin tümünü ifade etmek için *aksâm-ı seb'a* (yedi grup -fiil-) kavramı kullanılır. Yapısında illetli harf bulundurmayan fiiller, Sahîh fiillerdir; Sâlim, Muda“af ve Mehmûz olmak üzere üçe ayrılır. Yapısında illetli harf bulunduran fiiller Mu'tell fiillerdir; Misâl, Ecvef, Nâkıs, Lefîf olmak üzere dörde ayrılır.
3
Arapçada sülâsî fiil kalıplarını kullanarak Sâlim fiili şimdiki zaman kipiyle çekme becerisi elde edebilme
Muzâri Fiil Çekimi (Şimdiki/Geniş Zaman)
Arapçada sülâsî fiiller, mâzî ve muzâri yapıları itibariyle altı farklı biçim gösterirler. Bu altı farklılık, altı kalıp olarak ifade edilir. Bunlar fiilin orta harfinin, yani 'aynu'l-fiilin harekesine göre değişirler. Birinci kalıpta fiilin orta harfi mâzîde fetha, muzâride damme, ikinci kalıpta mâzîde fetha, muzâride kesra, üçüncü kalıpta mâzîde fetha, muzâride fetha, dördüncü kalıpta mâzîde kesra, muzâride fetha, beşinci kalıpta mâzîde damme, muzâride damme, altıncı kalıpta ise mâzîde kesra, muzâride kesra olarak belirlenmektedir. Bu kalıplara ait bilgiler örneklerle pekiştirilmiş ve muzâri fiil çekimi, Sâlim fiil özelinde belletilmiştir.
4
Arapça bitişik nesne zamirlerini ezberleme ve bunların kullanımlarını diyaloglarla pekiştirebilme
Bitişik Nesne Zamirleri (Mansûb Muttasıl Zamirler)
Arapçada tüm şahıslar için tekil, ikil ve çoğul formda eril ve dişil olmak üzere bitişik nesne zamirleri bulunmaktadır. Bu zamirler, her ne kadar nesne zamirleri olarak adlandırılsalar da, fiil yanı sıra isme bitişik olarak da kullanılabilmekte, bu durumda tamlayan olmaktadırlar. Bu bölümde, bitişik nesne zamirlerinin özellikle tamlayan durumda kullanımına ilişkin bol örnek verilmiş ve zamirler bu yönüyle kavratılmıştır.
5
Arapçada meslek isimlerini tanıma, meslek sorup, mesleğini söyleyebilme
Mesleğin Ne?
Arapçada, mesleğin ne (ما مهنتك؟) sorusunun sorulup, mesleğin ifade edilmesi kavratılmıştır.

1 Aşağıdakilerden hangisi Mu‘tell fiillerden biri **değildir?**

A. Ecvef fiil
B. Nâkıs fiil
C. Mehmûz fiil
D. Lefîf fiil
E. Misâl fiil

2 ما اسمها؟ ifadesinin cevabı olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A. اسمي نور
B. اسمكَ نور
C. اسمه أحمد
D. اسمها نور
E. ليلة سعيدة

3 Aşağıdaki boşluğa hangi sözcük getirilmelidir?

- ما مِهْنَتكَ؟

-..... طَبيب.

A. هُوَ
B. أنا
C. نحن
D. هُمْ
E. هُنَّ

4 Aşağıdakilerden hangisi bir bitişik nesne zamiri **değildir?**

A. هُنَّ
B. نحن
C. كَ
D. ي
E. كُم

5 جَلَسَ (*celese*) fiili ikinci kalıptandır. Muzâri çekimi 2. tekil şahıs eril formda aşağıdakilerden hangisidir?

A. نَجْلِسُ
B. تَجْلِسُ
C. يَجْلِسُ
D. يَجْلِسونَ
E. يَجْلِسْنَ

6 Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bir meslek **değildir?**

A. شُرْطِيّ
B. طَبيب
C. مُدَرِّس
D. مُمَرّضة
E. أردنيّ

7 “علي يَكْتُبُ و يَدْرُسُ و يَذْهَبُ.” ifadesini karşılayan doğru cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A. Ali gitti, geldi, ders çalıştı.
B. Ali yazdı, okudu, ve gitti.
C. Ali yazıyor, ders çalışıyor ve gidiyor.
D. Ali yazıyor ve okula gidiyor.
E. Ali geliyor, yazıyor ve ders çalışıyor.

8 Aşağıdakilerden hangisinde bitişik nesne zamiri **yoktur?**

A. قَلَمُهُ
B. بَيْتُهُنَّ
C. سَيَّارَتُها
D. مِهْنَتُكَ
E. شُرْطِيٌّ

9 Arapça muzâri fiille ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez?**

A. Sadece şimdiki zamanı ifade eder.
B. Tüm ayrık özne zamirleriyle birlikte çekilebilir.
C. Hem şimdiki, hem de geniş zamanı ifade eder.
D. Muzâri fiillerin altı tane kalıbı vardır.
E. Muzâri fiillerin başında yer alan harflere muzâraat harfleri denir.

10 Aşağıda fiillere ait mâzî-muzâri çekimi eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır?**

A. عَلِمَ– يَعْلَمُ
B. ذهَبَ – يَذْهَبُ
C. فَتَحَ – يَفْتَحُ
D. شَرِبَ – يَشْرِبُ
E. كَتَبَ – يَكْتُبُ

1. C	Yanıtınız yanlış ise "Aksâm-ı Seb'a" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
2. D	Yanıtınız yanlış ise "Günlük Hayatımızda Arapça 2" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
3. B	Yanıtınız yanlış ise "Mesleğin Ne?" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
4. B	Yanıtınız yanlış ise "Mansûb Muttasıl Zamirler" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
5. B	Yanıtınız yanlış ise "Muzâri Fiil Çekimi" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
6. E	Yanıtınız yanlış ise "Mesleğin Ne?" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
7. C	Yanıtınız yanlış ise "Muzâri Fiil Çekimi" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
8. E	Yanıtınız yanlış ise "Mansûb Muttasıl Zamirler" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
9. A	Yanıtınız yanlış ise "Muzâri Fiil Çekimi" konusunu yeniden gözden geçiriniz.
10. D	Yanıtınız yanlış ise "Muzâri Fiil Çekimi" konusunu yeniden gözden geçiriniz.

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 1

1. Aşağıdaki fiilleri verilen kalıplarına göre muzâri forma çeviriniz.

1. ذَهَبَ —يَذْهَبُ	2. جَلَسَ – يَجْلِسُ	3. دَخَلَ – يَدْخُلُ
4. خَرَجَ – يَخْرُجُ	5. شَرِبَ – يَشْرَبُ	6. حَسُنَ – يَحْسُنُ
7. حَسِبَ – يَحْسِبُ	8. عَلِمَ – يَعْلَمُ	9. فَتَح – يَفْتَحُ
10. كَبُرَ – يَكْبُرُ	11. سَمِعَ– يَسْمَعُ	12. جَعَلَ – يَجْعَلُ
13. نَزَلَ – يَنْزِلُ	14. نَظَرَ – يَنْظُرُ	13. فَهِمَ – يَفْهَمُ

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 2

2. A. Aşağıdaki muzârî fiil çekiminde yer alan boşlukları doldurunuz.

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)
هُمْ يَشْرَبونَ	هما يَشْرَبانِ	هُوَ يَشْرَبُ
هنّ يَشْرَبْنَ	هُما تَشْرَبانِ	هي تَشْرَبُ
أنتم تَشْرَبونَ	أنتما تَشْرَبانِ	أنت تَشْرَبُ
أَنْتُنَّ تَشْرَبْنَ	أنتما تَشْرَبانِ	أَنْتِ تَشْرَبينَ
نحن نَشْرَبُ		أنا أَشْرَبُ

B. Aşağıdaki fiilleri örnekteki gibi zamirlere uygun bir şekilde çekiniz.

هُوَ يَجْلِسُ　هما يَجْلِسَانِ (تَجْلِسَانِ)　هُنَّ يَجْلِسْنَ　أنا أَجْلِسُ

هُوَ يَدْرُسُ　هِيَ تَدْرُسُ　أَنْتُمْ تَدْرُسُونَ　نَحْنُ نَدْرُسُ

هُوَ يَسْمَعُ　أَنْتُما تَسْمَعَانِ　هُمْ يَسْمَعُونَ　أَنْتَ تَسْمَعُ

هُوَ يَفْهَمُ　أَنْتُنَّ تَفْهَمْنَ　نَحْنُ نَفْهَمُ　هُما يَفْهَمانِ (تفهمانِ)

هُوَ يَشْرَبُ　أَنْتَ تَشْرَبُ　أنا أَشْرَبُ　هُنَّ يَشْرَبْنَ

هُوَ يَكْبُرُ　نَحْنُ نَكْبُرُ　هِيَ تَكْبُرُ　أَنْتُنَّ تَكْبُرْنَ

هُوَ يَعْلَمُ　أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ　هُمْ يَعْلَمُونَ　أَنْتِ تَعْلَمِينَ

هُوَ يَدْخُلُ　هُنَّ يَدْخُلْنَ　أَنْتَ تَدْخُلُ　نَحْنُ نَدْخُلُ

Alıştırma 3

2. Bitişik nesne zamirlerinin tümünü (قَلَم) kelimesine bitiştirerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz..

قَلَمُهُمْ onların kalemi	قَلَمُهما o ikisinin kalemi	قَلَمُهُ onun kalemi	Gâib (muzekker/eril)
قَلَمُهُنَّ onların kalemi	قَلَمُهُما o ikisinin kalemi	قَلَمُها onun kalemi	Gâibe (muennes/dişil)
قَلَمُكُمْ sizin kaleminiz	قَلَمُكما ikinizin kalemi	قَلَمُكَ senin kalemin	Muhâtab (muzekker/eril)
قَلَمُكُنَّ sizin kaleminiz	قَلَمُكُما ikinizin kalemi	قَلَمُكِ senin kalemin	Muhâtaba (muennes/dişil)
قَلَمُنا bizim kalemimiz		قَلَمِي benim kalemim	Mutekellim (muzekker/eril) (muennes/dişil)

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 4

4. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri örneklerdeki gibi tamamlayınız.

ما مِهْنَتُها؟ هي مُمَرِّضة.	ما مِهْنَتُكِ؟ أنا مُعَلِّمة.
ما مِهْنَتُه؟ هُو مُوَظَّف.	ما مِهْنَتُكَ؟ أنا مُهَندس.
ما مِهْنَتُها؟ هي طالِبَة.	ما مِهْنَتُكِ؟ أنا مُوَظَّفة.

bölümün kelimeleri — كَلِماتُ القِسم

اسم (*ism*) **isim, ad**
أُخْت (*uht*) **kız kardeş**
أَكَلَ (*ekele*) **yedi**
اليَوم (*el-yevm*) **bugün**
بَاعَ (*bâ'a*) **sattı**
بَرَأَ (*bera'e*) **yarattı**
بِنْت (*bint*) **kız**
تَشَرَّفْتُ بِمعْرِفَة ... (*teşerreftu bi ma'rifeti…*) **…'i tanıdığıma memnun oldum**
جَدّ (*cedd*) **dede**
جَدَّة (*cedde*) **nine**
جَعَلَ - يَجْعَلُ (*ce'ale - yec'alu*) **yapmak**
جِنْسِيَّة (*cinsiyye*) **uyruk**
حَسِبَ - يَحْسِبُ (*hasibe - yahsibu*) **sanmak, zannetmek**
حَسُنَ - يَحْسُنُ (*hasune - yahsunu*) **güzel olmak, güzelleşmek**
حِوار (*hivâr*) **diyalog**
دَعا (*de'â*) **çağırdı, dua etti**
دَرَسَ - يَدْرُسُ (*derese-yedrusu*) **ders çalışmak; öğrenim görmek**
رَمَى (*remâ*) **fırlattı, attı**
رَوَى (*revâ*) **rivayet etti**
سَأَلَ (*se'ele*) **sordu**
سَئِمَ (*se'ime*) **bıktı**
سالَ (*sâle*) **aktı**
سعِيد (*sa'îd*) **mutlu**
سُوق (*sûk*) **çarşı, pazar**
شَدَّ (*şedde*) **çekti**
شُرْطِيّ (*şurtî*) **polis**
صامَ (*sâme*) **oruç tuttu**
ضَحِكَ - يَضْحَكُ (*dahike - yadhaku*) **gülmek**
طَبَخَ - يَطْبُخُ (*tabaha - yatbuhu*) **pişirmek**
عائِلَة (*'âile*) **aile**
فَرَّ (*ferra*) **kaçtı**
فَهِمَ - يَفْهَمُ (*fehime - yefhemu*) **anlamak**
قَرَأَ (*kara'e*) **okudu**
كَبُرَ - يَكْبُرُ (*kebura - yekburu*) **büyümek**
مَدَّ (*medde*) **uzattı**
مَرِيض (*marîd*) **hasta**
مُمَرِّضَة (*mumarrida*) **hemşire**
مِهْنَة (*mihne*) **meslek, (ç.)** مِهَن (*mihen*)
مُوَظَّف (*muvazzaf*) **memur**
نَزَلَ - يَنْزِلُ (*nezele - yenzilu*) **yağmak; inmek**
نَظَرَ - يَنْظُرُ (*nazara - yanzuru*) **bakmak**
وَجَدَ (*vecede*) **buldu**
وَصَلَ (*vasale*) **ulaştı**
وَفَى (*vefâ*) **vefalı oldu**
وَقَفَ (*vakafe*) **durdu**
يَسُرَ (*yesura*) **kolaylaştı**
يَنَعَ (*yene'a*) **olgunlaştı**